

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG,

Megjelen minden szerdán és szombaton este
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Wekerle-tér 50A.

Felolós szerkesztő:
Dr. Buza Barna.

Szerkesztő: Rösner Imre

Előfizetési ár: egész évre 10 korona, félfévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 10 fillér.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál, Wekerle-tér 502
Hirdetéseket a legutányosabb árban közlik.

Vörösmarty.

Sátorajajuhely, nov. 30.

Ünnepet ül a nemzet, Vörösmarty születésének századik évfordulóját.

A fejérmegyei Nyéken 1800. december 1-én született a »régí dicsőség« dalnoka, ki hivatva volt hatalmas szavával fölírni a szunynyadó magyar önéretet.

Mint szegénysorsu nemes szülők gyermek másokat tanítva végezte saját tanulmányait, nagy műveltséget szerzett és végig forgatva a történet lapjait, a mult nagy alakjainak példából erősítette a maga forró hazaszeretete-t.

Oly ragyogó pompáját a nyelvnek, a mint ő irt, soha előbb még elképzelni sem tudta a magyar. Époszai kiállják a versenyt Ovidiussal és Vergiliussal s a »Zalán futása« örökbecsű alkotása irodalmunknak.

Ő a költője a »Szózat«-nak, a magyar ember e mindennapi imájának, mely mint az ítélet harsónája hangzik és fog hangzani, míg magyar él a négy folyam vidékén.

Hazádnak rendületlenül
Légy híve óh magyar.
Bölcsöd ez, majdan sírod is.
Mely ápol s eltakar!

A nagy költő emlékére nemzeti adakozásból díszes szobor készült hazánk fővárosában, melynek költségeire maga a király tízezer koronát adott.

Ma az ország minden nevezetesebb városában ünneplik születésének századik évfordulóját.

Legimpozansabb lesz a Vörösmarty-ünnepek közt a székesfehérvári, december 1-én. Itt jelen lesz Széll Kálmán miniszterelnök, a nagy költő veje családjával, Vörösmarty Béla államtitkár, a kormány több tagja s hosszú sora a képviselőknek.

Ott lebeg ma a nemzet Génusza, mely nagyjaink emlékében a Haza nagysága felett öröklik.

Az istenadta nép.

Tólesva, nov. 29.

Harminc esztendő óta jófői nán semmi se történt arra, hogy a népen segítsenek, de temérdek sok minden arra, hogy a népet tönkre tegyék. És mindezek történetek egy szent, magasztos fogalomnak, a liberalizmusnak a leple alatt.

Soha még névvel, jelszóval olyan gonoszul vissza nem éltek, mint a mi kormánypártunk a liberalizmus nevével. Amit Bécs akart, ami a börze uralmának, a szabadgökö s népszípolozók üzemleinek kedvezett, az mind »liberális« volt. Amit a népért lehetett s kellett volna tenni, azt elnevezték reakciónak, agrárizmusnak, konzervativizmusnak, s üldözték és kipelengéreztek, aki követelte.

1848-ban törvénybe iktatták a jobbság felszabadítását s az egyenlőséget. 1867-ben pedig inaugurálták a »szabadelvéseget.« S

ez a »szabadelvé« rendszer, ami tulajdonképen merkantil rendszer volt, kiszolgáltatta a tudatlan, egyszerű népet a svindlernek, a paraziták, az uszorosok hadának.

Megszorult a szegény ember s kénytelen volt 20—30—100 percentes kölcsönt venni, azután a kölcsön fejében ellicitáltak mindenét, — ez helyes volt, ezt elnézték, mert a liberalizmus azt kívánja, hogy mindenki szabadon s korlátlanul szerződhessék. Csak 1883-ban hozták azután az uszortörvényt, végrehajtani pedig, igazán végrehajtani, isten tudja, mikor fogják.

Vett a szegény ember valamit, a kereskedő kidicsérte az árú, hogy milyen kiténő, azután kisült, hogy nem olyan, amilyennek a kereskedő mondta, s tizedrészt annyit se ér, — nem lehetett bántani a kártérítésre kötelezni a kereskedőt, mert liberális jogelv, hogy a kereskedő általi szokásos dicsérgetése az árúnak nem csals és nem teszi érvénytelenné az ügyletet. A kereskedőnek szabad hazudni. Ezt kimondta a Kúria.

Pénzre volt a gazdának szüksége tavasszal, mindjárt jött az uszoras és segített rajta. Megvette előre az őszi termését, persze potom áron. Ha őszzel kevesebb lett a termés, mint amennyit a gazda eladott, a hiányt az akkori ár szerint vette meg rajta, — de ha még egyszer olyan volt is az ára, mint amennyiért vette, semmit se adott vissza a gazdának.

S azután elaraszította az országot a temérdek mindenféle vigég. Az egyik gépet, a másik ruhát, a harmadik biztosítást kínált a szegény embernek, s egymást licitálták felül a kedveskedésekben, a hitelgésekben, amivel a parasztot elaraszították, s egymást licitálták felül a furlangban, amelylyel a parasztot megcsalták s kirabolták. Tisztelet a kivételeknek — ha vannak!

Bíróságaink aktái ezrivel tartalmazzák a vigécek garázdalkodásának hajmeresztő eseteit. A magam csekély kis ügyvédi prakszából is már nem egy ilyen felháborító csalást tudnék elmondani. Az áldozat legtöbbször a szegény nép. S az eredmény — semmi. Törvényeink hiányosak, hézagosak, kijátszhatók. Legjobb esetben is becscukják a gazembert, de a szegény károsult már nem kaphatja vissza odaveszett pénzcsékjét.

S mikor végre kénytelen a kormány ezeknek a rablásoknak legalább részbeni megszüntetésére törvényjavaslatot csinálni, feláll Mezei Mór és tiltakozik ez ellen — a liberalizmus nevében!

Ó te szent liberalizmus, mi lett belőled! Mivel érdemelted, hogy rossz emberek szédelgéseinek, gonoszotteinek takarójává légy?

Olvassa el minden ember az Egan Ede jelentését. Ne ijedjenek vissza az ujságok által nagyon is kiszinezett túlzásaitól: olvassák el

TÁRCA.

Janszky generális.

A „Felsőmagyarországi Hírlap“ eredeti tárcája.

Írta: dr. Székely Albert.

I.

1886 telén nagy sürgés-forgás volt Budapesten az üllői úti kaszárnyában. Az önkéntesi iskolában álltunk, midőn ajtóstul rohant be századosunk s persze ékes német nyelven ordított felénk: „No ihr Kerls, lesz most hadd el hadd! itt van Janszky, megesz titéket, ha nem felelték guszta szerint, ha pedig engem fog összeszedni, akkor én apritalak titéket darabokra.“

Azt hittük meg van az öreg háboróva: akkor még nem tudtuk, hogy ki ez a Janszky, de nem hiszem, hogy a 32 önkéntes közül csak egy is drukkolt volna úgy, mint a mi derék kapitányunk.

Pár perc múlva belépett a félelmetes vezér egyedül, pedig alarimirozva volt már az egész kaszárnya, mert hírtelen bejelentés nélkül jött. Századosunk hapták vezénylőre úgy álltunk, mint a cövek. Felénk se nézett a vén bünös, csak oda szólt a századosnak, hogy parancsolja „nekik“ (a német! ha gorom-

báskodik 3-személyben beszél), hogy tetsződik szerint írjanak egy német dolgozatot, egy óra múlva itt lesz s meg fogja vizsgálni a fizeteket; aztán sarkon fordult, ment.

No most „Ferflixte Race.“ aztán fogjatok hozzá. Az önkénytes t. i. „átközött faj“ volt a tiszt urak szemében.

Soha se felejttem el, hogy hogy támadt az a bolond gondolatom, hogy dolgozatomban eldicsértem, hogy a magyar faj milyen pártatlan katona, megmutatták azt 1848-ban, de most is a közös hadsereg díszét és magvát képezik a magyar fuk.

Pont egy óra múlva bejött Janszky az ezredessel, adjutánsokkal. Az első sorban mindegyiknek a dolgozatát elővette, pár sort elolvasott belőle s szó nélkül visszaadta. — én az első sor végén ültem. Felyeszi a padról az ív papíros, belenéz s már le akarta az öreg tenni, mikor szemébe tűnhetett az 1848-as évszám. Dühösen szeméhez emelte újra, s evikkerően igazítva egyet, végig olvasta az egész dolgozatot. Merőn rám nézett, aztán oda fordult a parancsnokomhoz, mondván: „Er soll nicht solche Dummheiten schreiben.“ „Ne írjon ő annyi bolondot össze.“ Persze, hogy a fajtabeljeinek 1848 nagy boldogság volt, mert jól eldögnyöztek a hátukat.

Századosunk aztán elbeszélte, hogy micsoda nagy talentum ez a Janszky, beszél 5 nyelven, különösen jól oroszul s mint kém beutazta Oroszország stratégiailag nevezetes pontjait, disznókereskedőnek öltözve, s egyszer sen esipték el.

Másodszor és utoljára akkor találkozottam vele, mikor kiűtött Bpsten a Janszky forradalom. Mert bizony beillett az egy kisebbszertű forradalomnak, 3 nap, 3 éjjel fegyverbe volt az egész helyőrség, a kaszárnyából se ki, se be nem szabadott menni senkinek.

Ugy délután megfújták a kürtöket s a híres Albrecht-ezred teljes hadi felszereléssel állott fel az udvaron. Kiosztották az éles töltényeket, a jó öreg Weikhard ezredes keményen kiadta a jelszót: Vigyázz, indulj a központi indóház megszállására! Akkor várták Janszkyt Pécseről vissza s híre volt, hogy az egyetemi ifjuság szövetekezett a szociálistákkal, az összes munkásegyletekkel s combamerénylet készült Janszky ellen. 30 ezer ember tolongott a kerepesi út végén s várta Janszkyt, hogy beszülethesen megabegolliassa. A Janszky-körút végén feltűztük a szuronyokat és a dobok pergése mellett gyors lépésben fordultunk be a Kerepesi-útra s meg sem álltunk a köz-

ponti vaspálya-udvarig. A tömeg tisztosgesen utat nyitott nekünk mindenütt.

Este 8 órakor berobogott a vonat s rögtön hire terjedt, hogy Janszky el nem jött, a tömeg a Kossuth nótát énekelve s Janszkyt abegolva kezdett elszéledni a mellékutakba. Sokan még ma is azt hiszik, hogy Janszky akkor meg nem jött. Pedig nyílt pályán szállott le a vonatról és gyalog kutyagolt a mi ezredünk által alakított négyezöghöz s mikor már a tömeg oszlani kezdett, egy eglyovas kofisban áthajtott Budára.

Az elkeseredés és méltó felháborodás ez este tetőpontra hágott. Hej, de dobogott a szívünk a császár kabátja alatt, de szerettünk volna oda kiálltani, abeg te öreg generális, ki hőiesen s mégis alávalóan meg tudod sérteni a nemzeti becsületet!

Egyszerre csak vágatva rohan ezredesünkhez egy adjutans löhött egy lovas rendőrpáncsnokkal s átadja neki a parancsot. Az ezredes kiadta a rendelkezéseket. Nekem következő parancs jutott: Székely tizedes átveszi a tizedik század 1-ső századát, 10 emberrel az István tére megy, töltött fegyverrel, feltöltött szuronyval gyorslépésbe, a tömeget szöhltsa fel az oszlásra, mi helyt sebesülés történik s egy em

a benne foglalt adathalmaz kedvéért.

Ez az adathalmaz egy rettenetes, kétségbejítő kortörténeti tanulmány. Ezekben az adatokban magvirva, hogy pusztult el a parasztság anyagilag és szellemileg a hatóságoknak, a kormány-nak szemelattára, anélkül, hogy ezek segíteni próbáltak volna rajta.

Nem is lehetett az másképp. Ha magára hagyják az együgyű, tudatlan, tanulatlan, becsületes népet, meg egy légió ravasz, furfangos, ügyes és tisztességtelen szédelőgő, s azt mondják: éljete, ahogy tudtok, csináljátok, amit akartok. Mi nem avatkozunk a dolgokba, mert a liberalizmus azt kívánja, hogy minden ember teljes szabadsággal cselekedjék. — Hát ennek nem lehet más eredménye, mint hogy az ügyesek, furfangosak és gazemberek rövid időn kifosztogatták, hatalmukba kerítik az együgyűeket s becsületeseket.

1848-ban nagykorúsították a népet, de nem vették figyelembe, hogy a nép azért lelkileg, szellemileg kiskorú maradt, akire vigyázni, akit vezetni, támogatni, védelmezni kell, mert különben rossz emberek marhaléka lesz. Nem gondolt vele senki.

Ez volt a magyar nép veszedelme.

Busa Barna.

A főgymnasium ifjúságának mozgalma.

— Kossuth-emléktábla. —

Bizonyos édes örömmel írjuk e sorokat. Jól esik látnunk, hogy a helybeli főgymnasium ifjúsága tudja kötelességét. Igaz ugyan, hogy egy kicsit későn öbödött ennek tudatára. De most midőn látjuk azt az osztáttal lelkesedést, melyvel az ifjúság az ügyet felkarolja — effeledjük a mulat.

Derektanáruk kezdeményezésére elhatározták a diákok, hogy emléktáblával jelöljék meg azt az osztályt, melyben Kossuth Lajos járt. Az ügy — mint örömmel értesülünk — a megvalósulás biztos stádiumába lépett. Galyankint, levelenkint összeadták a babért a Diesőnek. Mindenki

ber vérzik, lövessen a tömeg közé. Megértette? Igen! Ismételve a parancsot. Elmondtam.

No pajtás, gondoltam magamban, most aztán legyen eszed. Elindultunk szűk kis utcákon keresztül az István-tér felé. Embereim vigán tréfáldoztak s maguk is kiváncsiak voltak micsoda világra szóló feladatot kell majd megoldaniok, az én vezérem alatt. Elértünk az István-térre, egy lélek sem volt ott. Egyszerre csak elkialtja magát egy baka: káplár ur, löjünk, én vért látok! Hát igazsa is volt, egy kut mellett egy mukás ember mosogatta az arcát, folyt az orrából a vér. Elpanaszolta, hogy egy durva András bácsi a kardjával orron ütötte, hát erre a csendes helyre menekült. Embereim oda kiáltott neki: »hapták, oszoljon szét, kutya cibél s ne lázadjon itt, ehü egy vergónia s aztán tünjön kend haza!«

Igazán meghatótt ennek a fiúnak a jósága s példát vettem róla. Közöl az István-térhez van a Király-utca, a 78. szám alatt lakott nagybátyám, oda vittem a hadseregemet, behoztattam a kapujámba néhány liter bort, zsemlyét, mindegyiknek 2 vergóniát. Aztán irtózatosan neki-bátorodva indultunk ellenséget keresni.

(Folyt. köv.)

sietett adományával, hogy így tanúságot tegyen szívéről és szíve tartalmáról: a halálról nagyjaink iránt. És most atyák, szegélyjétek magatokat! Tanuljátok, lessétek el fiátoktól, hogy miként kell Kossuthot megbecsülni, Olvassátok el figyelmesen az ifjúságot adakozásra szólító felhívást, melyet szükségesnek tartunk szórul-szóra közölni. Ennek tán sikere lesz... Ettől tán megtértek...

Felhívás.

Amely nép nagyjait feledni tudja: méltó a pusztulásra. Zemplénvármegye sok kiváló egyént adott és ad hazánknak. E megye polgárainak kellene előljárniok megyéjük szülöttjei iránt való haláljuknak, kegyeletüknek kimutatásában! S tapasztaljuk-e ezt? Van e Rakoczynak, Andrássy Gyulának, Trejtorának egy-egy előre-tett képen, emléktáblán kívül közadakozás emelt maradó emléküik? Azt hogy Kossuth Lajos, az ország kormányzója a szabadság és hazaszeretet lánglelkű vezére: e megye szülöttje. — csak egy kis monoki tábla mutatja!! Allítsunk tehát mi a haza Apjának ez épület, ez iskola falán egy szerény s egyszerű és igaz érzést feltűntető *maradvány táblát!* Ez iskola falain belül tanulta a piarista atyáktól a hazát szeretni, itt akkorta ifjú ábrándképeit, itt keletkeztek szent eszméi! A magyar ifjúság nem szokta feledni nagyjait. Legyünk igazi magyar ifjak! Mindazok, kik eme *Hadady Géza* tanár úrtól megpendített, magasztos cédra adakozni óhajtanak: tehetségök szerinti összeget írjanak alá.

Nem is maradt el e felhívás hatása! A VIII. és VII. osztály egy részének adakozásából rövid idő alatt 83 korona gyűlt össze. Ha a gyűjtés így halad tovább, nem egyszerű, hanem O hozzá méltó gyűnyörű emléktábla fogja nemskóra hirdetni s terjeszteni a főgymnasiumban Kossuth szellemét. A gyűjtés eddigi eredménye:

VIII. osztály.

Pfeifer Endre 5, Wiczmány Jenő 4, Matyasovszky Kálmán, Barna Gábor, Marikovszky László, Farkas Dezso, Farkas Sándor, Benard Vilmos, Tamaskó Elemér, Hromják Gyula, Rosenbaum Mózes, Fejér Andor, Spira Ármán, Böhm Béla, Bánváry István, Mezner Béla, Kohn Ákos, Hajkó Aladár, Vákonvi Flórián, Horváth Dezso, Gliick Sándor 2—2, Mörge Béla, Wassenszky István, Heinrich Dezso 1—1 koronát.

VII. osztály.

Schwarz Ernő, Névtelen 5—5, Gombos Bertalan, Lujász Jenő, Schön Géza, Grünbaum János, Beke Géza, Friss Jakab, Jónász Emil, Grünceviz Gerő, Bogay Elemér, 2—2, Farkas József, Zajka István 1—1 korona.

Városunk 1901. évi költségvetése.

— Az észrevételek benyújtása. —

II.

II. Kifogásoljuk, hogy a város kezelésében levő alapok és alapítványokról, (mint pl. közevzeti-, nyugdíj-, közös temetői és minden más alapról) költségvetés nem készült és közszemlére nem tettett. — Kifogásoljuk egyttal, hogy a közs. közmunkáról nincs részletes munkaterv és költségelirányzat.

A községi törvény értelmében a város által kezelt minden alap- és jövedelmi forrás a város egyéb jövedelmeivel egyformán kezelendő és ugyan-csak a közs. törvény, valamint a fentebb idézett szabályrendeletek értelmében az évi költségvetésnek magában kell foglalnia minden jövedelmét és kiadását, mely községi célra szolgál.

Törvényellenes eljárás tehát az, amikor a költségvetést csak a bevétel és kiadások egy részéről készítik és azok fontos részeit a polgári jogok gyakorlása elől elvonják.

Tudomásunk van róla, hogy a képviselők számára nyomatotot füzetben a közevzeti költségvetést is külön felvéve

van, — de ez közszemlére téve nem volt, amint azt a D. 7. alatti tanúsítványon kívül Dr. Schön Vilmos és Bánovány Kálmán képviselők szintén igazolták.

Feltnök egyébként, hogy ezen közevzeti költségvetésről sem a pénzügyi bizottság okt. 27-iki jzkvében, sem a polgármester ur kiserő jelentésében egy szó megemlékezés sincs.

Bar egy közszemlére ki nem tett költségvetésről tudomást vennünk nem kell, mégis kijelentjük, hogy ezen közevzeti költségvetés valóságos megtréfálása a polgárok és a köznyűlés jogainak.

A törvény és az utczak rendezése tárgyában alkotott nagyközségi szabályrendelet értelmében, — mely abrogálva nem lévén, érvényes és respektálendő — a városi előjáróság minden őszszel részletes munka- és költségtervet tartozik előterjeszteni a köv. évben szándékolott munkálatokról.

Ebben a közevzeti költségvetésben pedig egyszerűen oda tesznek egy épp-megfelelő számot: »Uteak új kövezésére, javítására, átrakás és csatornára 12085 kor.«

Bevételeként pedig beállítanak »Remélhető hozzájárulás« címén 1000 koronát épp úgy, mint 1900-ra tették.

De hiszen a valóságban minden utczarendezés és csatorna költségeit majdnem teljes összegben a háztulajdonosokra vetik ki azon stereotip indoklással, hogy a közevzeti alap kimerült.

Méltóztassék a Tek. Képviselőtestületnek az ide vonatk. iratok- és számadásokba betekinteni — és meggyőződik arról, hogy ez a hozzájárulás sokszor nagyobb, — de hogy a közevzeti alap részletes, minden kiadási tételre kiterjedő számadását maga a képviselőtestület is aligha látta eddigéle.

Már pedig a költségvetésnek az előző számadáson kell alapulnia, továbbba alapuinia kell egy részletes munka- és költségterven, mely ötlesterjeszt és önkényes eljárásnak helyt nem enged.

Kassán pl. a B. 7. alatti füzet 58. lapja szerint a közevet, csatornák, járdák stb. javításáról is külön előzetes mérnöki költségvetés készül. Ugyan-ezen füzet 84. és 85. lapján a nyugdíjalap és közös temetőnek teljesen önálló költségelirányzatai találhatók.

Kezdjük a végén. — Kassán, Nyi regyházán, Miskolczon és minden rendes városban a közevzeti, közmunka és más költségvetések a létező alapokról a főkölségvetéssel egyidejűleg tárgyalatnak — teljes részletességgel. Nálunk a polgármester ur azzal mentegeti magát, hogy a szab. rend. szerint csak az utolsó közgyűlésen, tehát decemberben kell a közevzeti költségvetést, illetve részletes munkatervet előterjeszteni. — Amikor Dr. Schön Vilmos kérdi, hogy miképp tárgyalatja akkor most, hogy a részletes tevet csak decemberben akarja bemutatni? erre felel: mert most okos szóra ott valószínű nem tudnak, nem szoktak. — A főkölségvetés ezt az értelmetlen szám-czyelést helyben hagyaták.

Az, hogy a polgárság hozzájárulása sokkal nagyobb, a polgármester ur finom megcseszésével »nem igaz«-nak mondotta. — Ezt a válnak az itéletére bízzuk, kik ebben az ügyben is észreke menő hozzájárulásra köteleztettek. Magam is tudok egy esetet, hogy egy utca háztulajdonosai több hozzájárulásra köteleztettek, mint amennyit a rendezés költségei kitettek.

Hát csak elő azokkal a részletes számadásokkal a közevzeti alapról, ha ugyan léteznek!

S nem furcsa-e, hogy közmunka költségvetés címén bevételbe tesznek 5535 K-t, kiadás címén csak 4000 K-t és mikor Honsch Dezso főmérnök konstátálja, hogy ez helytelen, mert ezt a pénzt egészen el kell köteni, erre a polgármester azt feleli, hogy a *leírásra* is kell számítani. Tehát a *leírásra* szánt összeget költségvetési fedezetnek állítják be, csak hogy a hiány és a pótlódó kisebb lehessen. — Ez a híres realitás, ha nincs részletes, pontos költségvetés!

A közötemetői szabályrendelet egyenesen meghagyja a tanácsnak, hogy külön részletes költségvetést készítsen és mutasson be. Nincs rá példa az országban, hogy e nélkül kezeljenek egy temetőt.

Nálunk hiába szól a törvény, hiába a szabályrendelet, — önkény és munkók hetykesége uralkodik.

III. Kifogásoljuk, hogy az iparos tanoncskolaról nincs külön részletes költségvetés, hanem a kiadások 53. száma alatt egyszerűen beállítják egy szükségleti tétel. S ha letezik ily költségvetés, kell hogy ez mint a városi költségelirányzat egyik fontos melléklete a polgárok tekintése elől el ne vonassék.

A 33564/1893. sz. miniszteri rendelet 71. §-ának k) pontja értelmében az iparostanoncskolarai bizottság a tanév végén a jövő tanév költségvetését összeállítja és megállapítja a fenntartó községi hatóság elől terjeszti.

Mint hogy ily isk. költségvetés (mint általában minden melléklet) a közszemlén volt városi budget mellett nem fektűd, nem tudjuk, hogy mi a bevétele ezen iskolának? mi a kiadása? van-e államszegélye? helyesen vannak-e a tételbe beállítva? és hogy helyes-e a főkölségvetésbe beállított szükségleti tétel? Pedig mindezek nekünk látni kell, mert jogunk van észrevételt tenni.

Kassán pl. a B. 7. alatti füzet 69. 71. lapján ott van a külön előirányzat és az iparos iskola igazgatóságának jelentése.

Ugyanezen tétellel summásan szerepel a keresk. tanoncskola segélye is, — de mivel a folyó 1900. évi költségvetésben egyik tétel sem szerepelt, nem tudhatjuk egyfelől azt, mennyi esik az iparskolára és mennyi a kereskedelmi iskolára? másrészt nem tudhatjuk azt sem, hogy van-e ezen keresk. isk. segélyre vonatkozólag jogerős megállapító határozat?

Kezdjük ismét a végén. — A gyűlésen polgármesterünk kegyes volt azt az alapos (!) felvilágosítást adni, hogy a kereskedő tanoncskola 200 vagy 240 forint kap. Hogy milyen határozat alapján? — attól coki, Kinek mi köze hozzá. Neki úgy tetszik. — Maradna tehát az iparskolának segélye címén 810 frt.

Hogy az iparskola költségvetését közönséges polgári szem nem láthatta, bizonyítja az is, hogy a nov. 23-iki közgyűlésen sem engedte a polgármester tárgyalni, mert azt *felolvasás nélkül és hozzászólás nélkül tudomásul kell venni*, mint a szentírásst. Másnap pedig 24-én, a főkölségvetés tárgyalásakor ennél a tételnél egyszerűen hivatkozott a polgármester arra, hogy ezen szubvenció tétel a tegnapi letárgyalt költségvetésben alapszik. *Dokus Gyula*, kiknek hozzászóltna nem engedett előtte való nap, fejbőlünk rámondta »Hisz« tegnap itt volt!

Nemde ebből azt kell következtetni, hogy az iparsk. költségvetés szerint fennálló 3500 kor. kiadást az iskola bevételei nem fedezik és a 810 forint hiányt a városi pénztárnak kell fedeznie?! Ugy kellene lennie, de — nem így van. — Mert az *iparskolarai költségvetésben hiány nincs* és a városi költségvetésből való segély abban a külön budgetben nem szerepel. *Fallácia tehát a városi főkölségvetésben est a tételt beállítani* — és ezért nem akarta a »podesta« még fel sem olvasatni a külön költségvetést. — Kisült volna a sunyiság.

(Folyt. köv.)

Némethy Bertalan.

A MEGYE ÉS A VÁROS.

— **A városi képviselőtestület** nov. 29-én rendkívüli közgyűlést tartott, melyben a polgári leányiskola céljaira megvett Mezőssy féle telek vételi szerződését a jelenlevők csekély száma miatt a napirendről ismét levenni és 15-öd napra új közgyűlést kitűzni kellett. — A Diannafürdő gépészével kötött szerződést némi módosításokkal elfogadták.

× **Felebbesések.** Az 1901-ik évi városi *virilis-névjegyzék* ellen több oldalról adatot felebbesés, részben egyesek lőrlése, részben helytelenül kihagyott legtöbb adat fizetőknél felvétele czéljából. Megfelelőzetett továbbá az 1901. évre összeállított *községi választói névjegyzék.* Az 1898. évben választott képviselőtestület tagjainak fele a három év leteltével sorshuzás utján ki lép és 1901. közepén ezek helyére új választás lesz. E célra kellett most a választók névjegyzékét ujjonnan összeállítani. De az eljárás ismét megcsertették a községi törvény, mert a névsort nem a törvény szerinti választmány, hanem maga az adótanácsos állította össze — és alá sem írta senki. A meghirdetésnél pedig elfelejtették a felebbesési határidőt megjelölni, amit a községi törvény 39. §-a szintén világosan megparancsol. Az eljárás megsemmisítése volna tehát a helyes intézkedés, mindamellett óvatosságból már ebben a felebbesésben megtagadtatt a névsor egyenként olyanok felvétele miatt, kiknek törvény szerint választói joguk nem lehet. S ilyenek számosan vannak.

× **A fizetősemelések** érdekében módosított szerv. szabályrendelet nov. 24-étől számított 30 napon át a városi főjegyzőnél közszemlére tétetett. *A felebbesési határidő deczember 23-ával telik le.*

MEGJEGYZÉSEK.

A bujdosó Krüger. A tragédia utolsó s talán leghosszabb felvonása. A bukott hős elindul bejárni a világot, és elpanaszolni a rajta elkövetett ítörzatos bünt. Megpróbálja, lehet-e egy jótalannal eltipor nemzetenek az emberiség igazságerőztérére appellálni, megpróbálja, lehet-e rábírn a nemzeteket, hogy ne csak lelkesüljenek, ne csak sirjanak, ne csak részvételt legyenek a porba suttogó igazsáért, hanem tegyenek is érte valamit.

Elindul bekiáltani a nagy világba a kétségbeesés szavait:

Isten, világ, természet, nemzetek,
Ha van jog, földön, égben, irgalom,
Reám és kinaimra nézzetek!

Olyan jól ráillik erre az a szivetrázon szomorú pár szó, amivel Barna Miska bucsuzott Rakócziót: »Még, még, felségs fejedlem, — itt hagyod a vagyont, keresed a nincsent!

Szegény Krüger apó, megtalálj-e vajjon? amit nem tudott megtalálni a mi Rakócziánk, a mi Kossuthunk! Az emberiség segítségét, az emberiség igazságszolgáltatását megtalálj-e

Csudálatosan hasonlít a mi sorsunk a burokéhoz. Így bujdosott ki hazájából, így járta be segítségért a világot Rakóczi Ferenc is, Kossuth Lajos is.

Vajjon a burok is ki fogják-e tagadni Krüger, mint mi kitagadtuk Rakóczi, Kossuthot?

Pedig mennyivel több volt ami Kossuthunk a burok öreg elnökénél! Ez egy biblisis jámbor vén ember, aki egész nap imadkozik, s a hozzáintezett francia üdvözlőkre csak pár szóval felel, azt is hollandusul.

Kossuth Lajos angolul beszél az angolai, franciául a franciával, olaszul az olaszszal. És beszél az angolokhoz a saját nyelvükön úgy, hogy extazisba hozta azt a rideg népet, úgy, hogy a szónoklata erejével ő, az ismeretlen, egyedül álló idegen, képes volt egy erős angol kormányt megbuktatni. És fiatal volt, és eszményképe volt a férfi szépségnek.

S még ő se tudta a nemzeteket megmozdítani, önzésüket legyőzni. Igérték mindenütt, hajtették, biztatgatták, felhasználták sajtócéllajkára, s aztán cserbe hagyták, kinevették, mikor már az ő érdekük biztosítva volt. A francia is, az olasz is, a német is. A családásoknak folytonos, keserű kálváriája volt az a tizenhét év, amely alatt Kossuth a nemzetek segítségét akarta megnyerni hazája számára. És egy tanulság van belőle: amelyik nemzet saját erejében, saját két karjában nem bízhatik, az ássa meg a sirját.

Ami nem sikerült egy Kossuth La-

josnak, hogy sikerülne az neked, szegény Krüger apó!

Meline. Ezt az urat nevezte el a *Pester Lloyd* a legsemmirekellőbb franciának.

Miután a *Pester Lloyd* szíjja, okvetlenül derék embernek kell lennie. Miért szíjja a *Pester Lloyd*? Mert a magyar juhra és a magyar borra nagy ványt vetett, hogy ezeket kizárva Franciaország területéről, használjon a francia juhtenyésztésnek és bortermelésnek. Vagyis, mert idegen érdekek rovására a saját hazája érdekeit védelmezt. Ez bűn a *Pester Lloyd* szemében, s ezért nevezi *Meline*t semmirekellőnek.

Ellenben az a magyar miniszter, a ki ezt a szerződést elfogadta, s a ki tehát megfordítva a francia érdekeknek kedvezett a saját hazája érdekeinek rovására, — az a *Pester Lloyd* előtt bizonyára igen derék becsületes ember. Valamint mindazok a megfordított *Meline*-ek, akik a magyar buza rovására az orosz meg a román búzá, s a magyar bor rovására az olasz bort bebecsülték Magyarországra, azok a *Pester Lloyd* erkölcsstana szerint a becsület és hazafiság eszményképei.

Meline kárt tett nekünk, mert becsületesen pártolt hazája érdekeit. Ezért haragudhatunk rá, de el kell ismerünk, hogy hasznos és becsületes francia politikus. Bár a mi politikusainkra is inkább a külföldnek lenne oka haragudni, mint mi nekünk, bár nekünk is inkább *Meline*-jeink lennének, mint *Tisza Kálmán*aink és *Bánffy Dezső*ink! Akkor nem lennének ilyen nyomorúságban, s akkor nem a *Pester Lloyd* uralkodna Magyarországon!

Vadnay Andor. Nines veszedelmebb ember, mint a renegát. Régi igazság ez, temérdek példája van rá a históriának. A renegát sose lojalis, és mindig elkeveredik ellenfele annak a hitnek, amit elhagyott, mert az ő ellenszenvét gyűlöletté fokozza a hitehagyása feletti szégyenérzet.

Ez az igazság ri le azokról a nyomatott hasabokról, amelyek a *Budapesti Hirlapban* a *Vadnay Andor* főispán ur eszméit hirdetik.

A függetlenségi pártnak ez a kiérdemült tagja elmondja ezeken a hasabokon, hogy a függetlenségi part s a függetlenségi eszme létjogosultlan, rossz, veszedelmes stb. S elmondja mindazokat a kopott fraszokat, és szofizmatokat, amiket a Tisza-korszak rosszhiszműsége talált ki a függetlenségi eszme ellen, s amelyek minden időben a rosszindulatu lerdítésnek, az alattomos félrevezetésnek, a vakmerő valótlanság állításnak mintái lesznek.

Hát *Vadnay* urat nines mit csodálnunk, de hogy az a papiros el nem pirul szégyenében, azon igazán bámulunk.

A harctérről.

Noha a gőgös Albion gondosan rejtgeti rossz tettjét a világ előtt, kevés mégis csak eljut hozzánk s az a kevés elég arra, hogy borzalommal teljen el a jelenkori humanus érzésű ember. Hallatlan és művelt századot meggyalázó dolgok azok, melyeket megenged magának ez a mammon szeretetétől elvakult kalmár nép azzal a szegény, összetört búr néppel szemben.

A harctéren elkövetett iszonyatosságokról be fog számolni az öreg Krüger a művelt világnak; az iszonyatosságról pedig, melyeket a foglyoktól követ el az angol sz. Ilona szigetén, arról beszélnék azok a levelek, melyek véletlenül eljutnak hozzánk. E napokban is napvilágra látott egy ilyen.

E levél szívtépő dolgokat mond el az angol fogságból került szerencsétlen búr foglyokról. Az angol katoná durvasága hagyományos. Hogy tehát a durvaságból sok jut ki a boldogtalan foglyoknak, erről ne is beszéljünk. Éhen és szomjan vannak szegények. Az étel, melyet nyujtanak nekik, olyan undorító, hogy attól még a kényesebb eb is elfordul. A rossz táplálék és szomjúság folytán pusztitának köztük a betegségek és nines sem ápolásuk, sem orvosuk, még kevésbbé megfelelő or-

vosságuk. Még annyi olajat sem kapnak, amennyi elég kevés egy lösebb izsó fájdalomnak az enyhítésére. Isten, alszól, hogy ezt a rettenetes gonoszságot nyugodtan el tudod tűrni!

Szegény, boldogtalan anyák! Keserűs gondnal s nyugalmat nem ösmérik fáradsággal neveltek fiaitokat, hogy aztán odaadjátok a császárok és királyok szolgálatába, ahol ilyen nyomorult sorsra juttatnak! Császárok és királyok, van valami nemzetközi egyezmény, azon felségs elbédíték kezévonása nyugszik, mely emberségs bánasmódra kötelezi a hadviselő felet a foglyokkal szemben. Miért nem szerettek annak érvényét egy, a földeték borzalmakkal eltöltő néppel szemben?

Avagy pusztuljon a búr, mivel nagy az ő vétké? Szereti a fekete rögöt, melyhez szíve nőtt, lánkol a szabadságrt, melyet életénél becsül többre; ez pedig rossz példa a császárok és királyok hűség alattvalóinak. A császárok és királyok hűség alattvalóinak csak egyet kell tudni, csak egyért szabad lánkolni: »voluntas regis suprema lex esto.« Pusztuljon hát mind, ki szereti a hazát s lánkol a szabadságrt, bírnak vagy bárkinek hják!

A másik amely elszomorító, ép oly megbotránkozató dolog, amit Európa két németze mivel Kinában. Az egyikről ne csodálkozzunk. Nemesebb érzést hogy lehessen várni egy néptől, mely szolgaságban nőtt fel s melynek szeme sohasem látta a világozságot; lelke pedig a babona, a butaság és szellemi vakaság bölesdjében ringott. De hogy a kultura tetőpontján álló német nemzet ugyanezt teszi, sőt a borzalmakban tultesz a buta oroszon is, ezen már felháborodik lelkünk.

A régi barbár, de mégis lovasias kor, legalább a nőt kimélte meg; a modern német katoná nem ismeri a régi barbár lovagoknak ezt a gyöngédséget és tisztogéségét. A helyke császár katonája szorosan tartja magát a parancsához s perszel, dul és rombol s kardléré hány férfit, nőt és gyermeket. Nem használ itt semmi kérés és könyörgés. Hiába könyörög az anya ártatlan porontya életéért, hiába könyörög a férfi ifju hitveséért, a gyermek tehetetlen agy szülőjéért: a művelt német katoná szive kemény, nem hajlik és ől, gyilkol gyenge nőt, gyámsoltalan gyermeket. »Hadd vesszen a fajzat! — ez a császári új kiadott parolája és a katoná követi, mert »voluntas regis suprema lex esto.«

De mit mond ehhez a keresztény érzés, mely fölött kétezred év hagyományá lebeg? Pirul, hogy az emberből ennyi idő alatt sem tudja kiölni a fenévatat, a nyomorult bestiát. Pirul, hogy kétezred év óta ott virraszt az európai ember bölesje felett s szerető gondozója szívének s kegyeltje most a durvaságban, kegyetlenségben és baromri érzésben egy színvalóra slyéyd a barbár kinaival, a szellemi éjféiben botorkáló boxerrel.

Szegyén s gyalázat! Átkozott az óra, melyben megfogantott az eszme, hogy európai ember Kinába menjen, ahol ennyire meggyalázní fogja a keresztény civilizációt, arcul ütni a keresztény humanizmust!

De álljunk meg egy percre. Igazán, mily különös találkozás a véletlennek. Az egyeduralom együtt működik a köztársasággal Kinában. De míg az uralkodók katonája a brutalitásban remekel és meggyalázza a keresztény civilizációt, addig a köztársaságok szelidségükkel, békéltető közvetítőkkel s az ellentéteket elsimító közbenjárásukkal tűnnek ki ott azon a szerencsétlen Keleten.

Azért bármily vége legyen is a keleti bonyodalomnak, egy bizonyos, hogy a császárok és királyok sasaitépett szárnyakkal kerülnek onnan vissza és öregbedni fog a köztársaságok glóriája. A népek bohó lelke pedig böleség tápot nyer az elmékedésre, vajjon a köztársasági kormányforma nem áll-e föllette az egyeduralomnak, melynek árnyában most annyi galád hitványaságot látott felburjánozni.

V. S.

NEGATIV HIREK.

Az újhelyi Kossuth szobor bizottság még mindig nem adott magáról élet jelt, — hacsak egyik tagjának múlt-kori levelét életjelnek nem vesszük, de az inkább haláljel.

A Hegyalja közönsége még mindig nem mozdult meg, hogy az olasz és az orosz borvám veszedelmétől legalább jövőre megmentse magát.

A magyar kir. belügyminiszter még mindig nem hozta meg *Abelcs* Rudolf borhamisítási bűnygyében a harmad-foku ítéletet.

Az újhelyi színház építkezése még most se közeledik a befejezéshez.

A hegyaljai orsz. képviselők még most se interpelláltak az orosz borvám szörnyü fellemelése ügyében.

A miniszterelnök még most se felelt *Káttay* László interpellációjára a budapesti Kossuth-szobor tárgyában.

Zemplén vármegyébe még most se közzöntött be a jog, törvény, igazság, — mert még mindig nem fordult felénk a — tisztító *Szél*.

HIREK.

Czipész reputáció.

A nov. 24-iki közgyűlésen, midőn dr. Schön Vilmos azt fejtegette, hogy azok, akik a költéségtől élesen észrevételeket adtak be, »törvényekre és rendeletekre hivatkoztak, a miket nem kaptak a légből, hisz bizonyára adnak valamit a reputációjukra! Hivathy Elek városi jegyző közbevető: »Micsoda reputáció, Csupa cipész, kérem!«

Kossuth Lajos iratai VIII. kötetében a 429-ik lapon olvastam a következő levelet:

Turin, 1872. július 17.

Vitézlő Bajtárs Uram!

Csorvássy István ur felszólított, ajánljam Önt Vidats János urnak, felügyelői állomásra a honvédelminháznál.

A legszívesebb készséggel megtettem s őszintén örvendének, ha ajánlásom eredményre vezetne, amint örvendeni fogok, ha akármikor s akármiben, ami tölem kitélik, Önnek szolgálatára lehetnek.

És pedig nemcsak azért, mert személyesen lekötöztetnek érzem magamban Ön iránt azon gyöngéd figyelméért, s ha szabony egy mondanom kegyeleces megemlékezéséért, melyet igen kedves ajándokával, — a tavaly márciusban küldött 10 szép rózsacsomattal, — irántam tanusított, mely küldeményvel nekem, az örömben oly szegény hontalannak tartós örömet szerzett, hanem óhajtanék Önnek szolgálatára lehetni kiálónösen azért, mert én Önt lenélek olvasása óta, melylyel összes küldeményét kísérte, oly embernek bescsüldtem fel, ki iránt lehetetlen a legnagyobb tisztelettel és nagyabecsüléssel nem viseltetnem.

Keresetlen kifejezéseim minden szavában egy igazan nemes lelket ábrázoló levelenek és egyszerű aláírása: »Szathmáry István, volt honvéd főhadnagy a 3-ik zászlóalján, jelenleg csismadiaz mester« sebb nemese levél, mint amit királyok adhatnak.

Eltettem a levelet s gondosan megöriztem (nem nem sok levéllel szoktam tenni), s mert magyar, Önnek honfitársá és a nagy múltból bajtársá vagyok, egy nemével a büszkeségnek szoktam e levél aláírását mutogatni azoknak, kiket méltóknak tartok, hogy kérdéjem előttük rózsáimmal, melyeket Önnek szíveségtől bírok s melyek egy sor gyönyörű testvéreik előtében feloldba ültetve virágkertem földiszét képezik s azok közt, kiknek e rózsák mellett Önnek levelet megmutattam, még nem találtam emberre, ki tisztelettel nem emelt volna kalapot az aláírás meghallgatásánál, miként én emelek mindig olvasásakor ...

— Kíváncsi vagyok, ha valaki a november 24-iki városi közgyűlésen felolvasta volna e sorokat — mit szolt volna rá *Hlavathy* Elek. Mert *Hlavathy* Elek úgy látszik, nem sokat ad a cipészekre, azoknak ő előtte nines reputációja.

Kitünő vice volt a közbeszólás amit Hlavathy ur megrizkizott. Mosolyogtak a derék tisztviselők, mosolygott a jelenlévők legnagyobb része.

Mert akkor, mikor a jogait védi, bizony a cipész nem egyéb, csak cipész. Még aki nem cipész is, ha fel nem szólani az igaz mellett, csak cipésszámba megy. A cipész pedig, — az ilyenkor nem igen megy emberszámba.

De azért ne zúgolódjanak a cipészek! Megszokták őket is becsülni — mikor szükség van rájuk. Majd megtetszik látni képviselőválasztáskor minden cipész szerettét polgártársak lesz, akinek a reputációjára jegyző, képviselőjelölt, meg az egész hivatalos garda rendelvél sokat ad. Hogy egyebet ne említsük, — lám az adókivetésnél milyen nagyra becsülték a cipészeket, s van rá kiliátás, hogy a legközelebbi kivetésnél még többre fogják becsülni.

Akkor persze elfelejtődnek az ilyen kedélyes viccek, és a demokraták örülni fognak, hogy mennyire megbecsülik a népet és még megértjük, hogy valamelyik ipartestület a t. közbeszóló urat megvalasztja — diszicipészesül.

Athelyezés. Szobonya Miklós eperjesi kir. járásbírói joggyakorlókornok ugyanilyen minőségben Sátoraljai helybe helyeztetett át.

Quid tunc cím alatt lapunkban megjelent közleményre vonatkozólag megbízható forrásból arról értesítenek bennünket, hogy Gróf Andrássy Géza a nagymihályi kerület képviselőt kész továbbra is elvállalni s még csak nem is gondolt arra, hogy más helyen fog mandátumot vállalni.

Vörösmarty-ünnepek? Sátoraljai helyről bizonyos nevezetességre tett szert abban, hogy a nemzeti ideológiának nem lelkes udvarlója. Országszerte felébredt a kegyelet, hogy levéljába tartozzák hazánk egyik legkiválóbb költője iránt. És Sátoraljai helyről városunk nemcsak közönséges megteszi költőességét: a lelkesedős szuperlatívuszával siet meghallgatni Souerteigot, a vármegyeháza disztermében muzsikáló hölgykéket, a cirksuzoknak rajongó látogatója — de mi neki Vörösmartyt! . . . Igazán szógonyletes állapot ez. Nem akad városunkban egy kultúr egyesület se, mely jónak látta volna, hogy egy hozzá méltó, nyilvános ünnepélyvel áldozzon a nagy költő emlékének. A helybeli iskolák vezetői mulasztásuk csak hozzájárultak a szegény növeléséhez. Sehol semmi . . . Csak az egyedüli főgymnasium az, mely erkölcsi köteletségének tartotta megünnepelni Vörösmartyt. Igaz ugyan, hogy — tekintve a viszonyokat — sokkal helyesebb és magasztosabb lett volna azt nyilvánossá tenni. Különben az ünnepély szépen sikerült, Marikóssy László VIII. o. t. határozás ünnepi beszédet mondott. Gombos Bertalan VII. o. t. pályadíjnyertes művét olvasta fel, melyben Vörösmarty hazafias líráját méltatta. Farkas Dezős VIII. o. t. e. genialis szavaló a „Vén cigány”-t szavalta. Művészi, mélyen átértett felfogása méltó volt a költeményhez és hatása is nagy volt. Spira Armin VIII. o. t. lendületes szavalata után a tanári kar és az egész ifjúság szent áhitattal énekelte el a szótát, mivel az ünnepély véget ért.

Nyilvános köszönet. A Carolinenum f. hó 25-iki zenehallgató alkalmával felültek: Windischgrätz hercegné és Gróf Wallis Gyuláné 60—60 kor., Sennyey Mici báróné 20 kor., Kincsesy Péter és neje, Láczy Eleké, Widder Gyula Lóvy Adolf és Ambrózy család 10—10 kor., Liszy Edéné 5 kor., Gruschl A. Lajos, öz. Román János és Violet Gyula 3—3 kor. Köröskényi Agostonné, Haber Gyuláné, Langermann Károlyné, Móré Gézané, öz. Szakátsy Józsefné, Szilvássy Matild, Pétárs Juliska, Schwartz Bernátné, Vass Amália, Weinberger Davidó, Boross Antal, Hadady Géza, Hajós Ede, Kassay János, Dr. Hornyay Béla, Füzessery Lajos, Landesmann Miksa, Miklósy István, Vass József és Eisselt Viucéné 2—2 korona, Glöck Jakabné,

Kasztner Jánosé, Horváth Sándor, Schweiger Hani, dr. Ham Sándor, Pétárs Gyula, Dr. Rosenberg B., Somogyi István, Szalay Károly Tóth Pál, Oclváry Ernő 1—1 koronát. — Egyesek, családok és cégek könyveket ajánlottak föl a könyvtár gyarapítására, mi az évi értesítőben lesz kimutatva — A szivesadományokért és közreműködésért meglel köszönetet mond az intézet főnökeje.

Diákok a karzaton. Panaszos levelet kaptunk egy diáktól. Felhíborodással kesergeti el, hogy a polgármester az új színházban a karzatra, Hancsu és Mari mellé, akadja tolni őket. — Mi a polgármester úr ezen legújabb elms eszméjéhez nem szólnak semmit. Csak azt kérjük, hogy k. fiát szintén engedni fogja-e, hogy eselődék és ilyenféle vegyes elemek társaságában élveze a nemcsitő darabokat? Vagy eltiltja őt a színház látogatástól?

Endre nap. A sátoraljai helyi r. kath. főgymnasium ifjúsága szeretett igazgatója, Kovács Endre nevenapi ünnepélyt rendezett. A rajteremben összegyűlt ifjúság nevében Pfeiffer Endre VIII. o. t., ifj. clnok mondott köszöntőt, biztosítva az ünnepeltet a tanulóifjúságnak iránta való tiszteletéről, szeretetéről, ragaszkodásáról. Az igazgató megatottan, szép szavakkal köszönte meg a meglepetést. Az ünnepély többi részét szavaltatok és a zenekar játszott darabok foglalták el, az énekar pedig szép dalokat zengett.

András napja. Közel 45 tagból álló vendég korszorú üdvözölte Andrásnapja előestéjén Lehotsky Endre r. kath. esperes plebánus, Zemplénavarmegye közigazgatási bizottságának tagját. Szép számú hölgyközség is megtestítelte látogatásával a közszeretben álló plebánus.

Az ügyvédi kamarából. A kassai ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy Farkas Vilmos szerencsi lakos ügyvéd az 1874 34. t. c. 68. § a) és b) pontjába ütközött fegyelmi vétségé miatt 1900. nov. hó 24-étől számítandó 3 óra az ügyvédség gyakorlatától felfüggesztett.

Vizsgálat. Hlavathy József kir. főügyési helyettese és hó 28-án a nagymihályi fogházat megvizsgálta. A főügyési helyettes mindent a leguagyobb rendben talált.

Kanyaró. Nagymihályban a kanyaró járványserzeten lépett fel, alig van ház, ahol beteg ne volna. A hatóságok a legerélyesebb intézkedéseket tették meg, hogy a járvány terjedését megakadályozzák.

Kitüntetések. A földmivelésügyi m. kir. miniszter Jurdák János kécsándi gazdasági munkást, aki Nyomárkai Hugó gazdaságában, valamint Kovály János butkai gazdasági munkást, aki Viczmányi Odón gazdaságában már 30 év óta szolgál, 100—100 korona jutalommal és eismérol oklevelekkel tüntette ki. Füzessery Tamás nagymihályi főszolgabíró e hó 28-án szép beszéd kíséretében ünnepélyesen a községi előjáróság előtt adta át a kitüntetteknek a pénzbeli jutalmat és eismérol levelet.

Rendőri hírek. Ivan János helybeli illetőségű egyén, ki súlyos testi sértes elkövetésével van vádolva, ismeretlen helyre távozott. Körözése elrendeltett.

Táncestély. Folyó évi deczember hó 7-én, pénteken este, Sátoraljai helyben, a vármegyeháza nagytermében fatársági táncestély lesz jötekonok célra, melyre a meghívókat a rendezőség megszüktülte. Kik tévedésből meghívót nem kaptak és arra igényt tartanak, forduljanak Felek István gazd. egyt. titkár urhoz, a ki a rendezés mindent terhet magára vállalni szives volt.

Az Adalékok három első évfolyamuk két aranyéremmel díjazásukban részesültek. Cím a kiadóhivatalban.

KÖZGAZDASÁG.

A tokaji bor.

Magyarország történelmében páratlan az a hatalmas nagy gazdasági munka, amit az utolsó öt esztendő-

ben Tokaj-Hegyalja végzett. Öt esztendő alatt a semmiből újja teremteni egy teljesen elpusztult borvidéket, ez olyan nagyszerű eredmény, amely fényes bizonyítékát nyujta a magyar faj hatalmas őserőjének.

Ami pedig ezután következik, ami a bor értékesítése körül történik — illetve nem történik — az meg szomorú bizonyítékát a magyar faj kereskedelmi éhletelenségének, indolenciájának.

Mult számunkban közöltük a süiret eredményét a tokaji járásban. A süiretet már jó egy hónapja a borok már ki is forrtak, s olyan kitünően, hogy nem megközelítik, de határozottan utoléri az 1889-ki.

S hogy megy az eladás? Két közönségtől tudom az adatokat. Tokajban termelt 5604 hl. bor. — eladtak 1500 hl. Tolesván termelt 5421 hl. bor. — eladtak 60 hl. Ott a negyedrészt. — itt a negyedrészt az összes termésnek.

Kétségbejött számadatok! S még kétségbejött, hogy vevőnek híre sincs. Nem hogy az árat találták magosnak, de egyáltalában nem is jelentkeznek, azt se kérdik, mi van eladót?

Evvél szemben érdekes volna kimutatni, hogy hány ezer hektoliter olasz bort hoztak be az idén a Hegyaljára? Mert ez az olasz bor csak be jön mint olasz bor, de ki már mint hegyaljai bor megy. Itt öntik át gönci hordókba; hogy kívülről is hegyaljai kinözés legyen. — Egy hordógyárostól hallottam, hogy ő tavasszal tizszer annyi hordót szokott eladni, mint süiret előtt. Hát körülbelül ilyen arányban van a behozott olasz bormennyisége az itt termelt boréhoz.

S azt hisszük, hogy 1903-ban vége lesz ennek a veszedelemnek? Tessenek csak szóténni hogy sügdossák mindent, hogy egyes cégek már most köszüljen a vám felemelésre, s 8—10 esztendőre ellátják magukat olasz borral!

Itt nem szabad várni, itt sürgős, erőlyes és kivételes intézkedésekre van szükség. Mert különben elpusztultunk!

* Megbüntetett szédölgés. A tokaji cognacgyár alaposan értett hozzá, hogy kell a közönséget mindenféle uton becsapni. Cognacjának legnagyobb részét közönséges spirítusból hígít uton állítja elő, de azért hirdette és hirdeti most is világszerte, hogy az ő cognacja tiszta tokaji borból készült borból. Így árulja a spirítusz-vegylékét még patikákban is, ahol betegek egészséget rontják meg még jobban vele. — A hígít uton készült vegylétre azután ráragaszt szép nemzetiszín cédulát, rápírnája Tokaj város címerét (tehét, úgy pengőért vette!) ráírja, hogy tokaji cognac — s ezzel a névvel sikerült neki legyőzni s kiszorítani minden másféle cognacot. Így szerez Tokaj névből milliókat egy bécsi cég míg mi a név jogos tulajdonosai, éhletelenségünkben garasokat se tudunk szerezni belőle.

S még ez se volt neki elég. Még azt is rányomtatja a vignetájára, hogy Keszűt a m. kir. kereskedelmi miniszter ellenőrzése mellett. Állami kedvezményekkel kitüntette. S így is hirdette. Ez pedig nem igaz. Ezért a kis valótlanságról most Füzessery Odón tokaji főszolgabíró Abalos Rudólf cégfőnökkel 400 korona pénzübtetésre ítélté, — Abalos ur persze felbőbzött, s most az alispán előtt van az ügy.

A felső Bodrog vizszabályozó tervsülat e hó 21-én Tölke-Terebesen gróf Andrássy Géza elnöklelte alatt választmányi ülést tartott, amelyen a folyó ügyeket intézték el.

TANÜGY.

Levél a szerkesztőhöz.

Tisztelt Szerkesztő Ur!

Egy gyermekelőadásról akarok érle-ralni, mely talán semmiesetre sem orszagot vagy vármegyét érdeklő eset,

de azokra nézve, kik a magyarság ügyét szívukon viselik, kik a magyarság terjedését és terjesztését fontos nemzeti érdekeknek tartják: ez előadás valóságos esemény volt, mert ha a tiszta magyar ajku vidéken is örvedez jelenésg a gyermekek szellemi képességének illetőleg előhaladásának tanujelét adni, mennyivel örvedetesebb az a nemzetiség lakta helyeken, hol ez előhaladás kivül édes hazánk zengetes nyelvében való előmenetelről is tanuibzonságot kell adni. S ha most ebből a szempontból bíraljuk ez előadást, akkor mondhatjuk, hogy az fényesen sikerült. Elkétkintve az értelmes felfogástól és előadástól, a magyarsági szempontból sem talaltunk semmi kifogásolni valót, sőt ellenkezőleg mindnyájunk szive repesett az örömtől, midőn teljesen tiszta német, tót vagy lengyel szülők gyermekeitől, kik nek szulei egy ára szót sem tudnak magyarul — a legzisztább kiejtést hallottuk. Ez öszintén megvallva természetesen az állami iskola s különösen az ezen előadást rendező Zselway Bogdan tanító érdeme.

S most legyen szabad még ez éte-ritéshez, mely mindnyájunk szívünkét esik, néhány szót hozzáfűzönné. A varannói iskola, mely tavaly óta állami, mint közési iskola is megfelelt a népiskolai törvényeknek és a magyarság követelményeinek, de mint ilyen, rossz anyagi viszonyok miatt nem felelhetett meg a társadalmi követelményeknek, amennyiben tanító és hely szüke miatt nem fogadhatta kebelébe az összes jelentkezőket, s így megtörtént az eszt, hogy évenként 80—90 tanuló ez okokból el kellett utasítani, akik itt nálunk a magyarságra nézve örökre elvesztett lelkek voltak. Éppen ezért a fenntartó község folyamodott az államosításért, mely nagy nehezen sikerült is. Azonban, mit tapasztalunk? Dacára az államosításnak, dacára a község által utolag magára vállalt terheknek az állapotok még most javultak, pedig a vallás- és közoktatásügyi miniszter még tavaly megígérte az új tanerőnek a kinevezését. De úgy látszik ez valahol megfenekelt. Nagyon kérjük a zemplénavarmegyei kir. tanfelügyelőség önálló vezetésével megbízott kir. s. tanfelügyelő urat, hogy minden rendelkezésre álló erőt meggradán sziveskedjék ez anomália megszüntetésére, ne hogy ez által is a magyarság s ezzel a magyar nemzeti állam kiépítésének eszméje, ha ideig óráig is veszítsen, mert az egyszer elmulasztott időt, az egyszer elvesztett individumot vagy nagynehezen vagy egyáltalán nem lehet visszaszerezni. Reméljük, hogy a tanfelügyelő urnál, ki különben a Zemplénavarmegyében a magyar nyelvet és népnepelést terjesztő egyesületnek titkára is, e kérelem nem fog meghalgtatás nélkül tova illani s mire az új esztendő beköszönt a varannói áll. iskola derék, szorgalmas és törekvő tanítói megkapják a hón óhajtott és rendkívül szükséges segítségét hogy azután felrissült erővel szolgálják a magyarság és magyar nemzeti állam nagy nemes és szent ügyét.

Varannó, 1900. november 27-én,
Kiváló tisztelettel:
Egy tanügybarát.

A szerkesztőség üzenete:

Dr. S. Gálszecs. Kedezményes jegy a kérdőzetnek dukál.
Dr. P. T. Z. Budapest. A pénz kiadóhivatalunk megkapta és köszönettel nyugtatza N. L. Szerencs. St. B. Máté. Belegyezzünk. Tisztelettelnyit megindultuk. Üdvözlöt.
W. M. Mád. Rövidesen sorát egyik. Szivesen üdvözöljük.
L. Varannó A kért jegyet pár nap múlva küldjük.
Sz. Homonna. Türelmet kérünk. Magunk is figyelek a dolgot. Kell időben megszólalunk.
Kivánsóink. Főrendiház. nálunk Ujhelyben a Zsólyomkán lévő kedélyes borból, hol a megye és főképp a város ügyei az öntelenség és közérdek magaslátáról jó cimborák borközi jövedelmét megtárgyaltnak. S mert a *ház tagjai igen bugdok és telkesek, sürin tartanak *gyűlést a pártatlan közvélemény ébrentartására.

Kiadótulajdonos:
LANDESMANN MIKSA.

Legolesőbb bevásárlási forrás!!!

Első rendű fűszer-, csemege-, déli gyümölcs, Koestlin és Schmidt Viktor és fia féle tea sütemények, angol eredeti rumok, khinai és orosz teák, kül- és belföldi sajtok, pácolt halnemek, zöldség konzervek, debreceni paprikás szalonna, naponta friss tormás virsli, magyar és francia cognak és pezsgők, különleges likőrök, ménes-magyarád hegyaljai asztali borok, egri bikavér és budai sas-hegyi vörös borok, saját termésű igen régi szamorodni és asszu borok, Suchard és Küfferle csokoládé, Suchard, Van Houten, Bendorp's Cacao, Nestl gyermek liszt, templomi, asztali és karácsonyi gyertyákból, valamint több száz igen szép cukorka újdonságokból és diszekből karácsony fára.

Malártsik Györgynél Sátoraljaujhely Fő-tér 5. szám.

Friss jó áruk

Pontos kiszolgálás és szolid áruk.

*Aki a haza önállóságá-
nak, a polgári szabadságnak,
vármegyénk és városunk köz-
érdekének híve, fizessen elő a*
„Felsőmagyarországi

Hírlap“-ra

*hetenkint kétszer megjelenő,
Zemplénmegyében egyetlen
politikai újságra, mely füg-
getlen, demokratikus irányá-
val a közszellem felemelésére
törekszik.*

LANDESMANN MIKSA ÉS TÁRSA

*két gyorsajtóval, különféle segédgépekkel és a legdivatosabb betűfajokkal,
a kor igényeinek megfelelően berendezett*

K Ö N Y V N Y O M D Á J A

WEKERLE-TÉR SATORALJA-UJHELY DR. SCHÖN HÁZ

ajánlkozik mindennemű **könyvnyomdai munkának**, u. m.: hírlapok, folyóiratok, könyvek, röp-
iratok, diszmuvek, színlapok, takarékpénztári évi zárszámadások, tanodai jelentések, árjegyzékek, számlák, bárca
könyvek perforirozva (lyukkasztva) levélpapírok és levélborítékok, eljegyzési, lakodalmi és táncvigalmi meg-
hívói, tárcrendek, gyászjelentések, körlevelek, táblázatok falragaszok stb. stb.

iglése, hibátlan, gyors, pontos és jutányos árban

kívánatra több színben való elkészítésére.

Nagy raktár mindenféle községi, körjegyzői, ügyvédi, kereskedői, egyházi és iskolai

NYOMTATVÁNYOKBÓL

melyek itt olcsóbban kaphatók, mint bárhol.

Előfizetésre és hirdetések közlésére a legalkalmasabb s legolesőbb lap a

„FELSŐMAGYARORSZÁGI HÍRLAP“

POLITIKAI UJSÁG

5 vármegye független polgárainak legelterjedtebb lapja. Megjelen hetenkint kétszer.
Előfizetési ára: Egy évre 10 kor. Félévre 5 kor. Negyedévre 2 kor. 50 fil.

Furmint oltványok!

Eladók szabadalmazott házagos oltási eljárásom szerint *riparia portalis* atonyon készült, tökéletesen forradt, gyökeres

„furmint“

fás-oltványt

esrenként 260 koronáért és 2 korona csomagolási és rekeszdijért.

százanként 30 koronáért csomagoltan, továbbá hasonló árban, faj és első rendű minőségben

Zölden Gyökereztetett és porbujtás utján tökéletesen beérlett:

zöld-oltványt

akár őszi akár tavaszi szállításra; végre nagy-menyiségű gyökeres és sima *riparia portalis* vesszőt jutányos árak szerint.

A megrendeléskor a vételár negyedrésze melléklendő.

Láczay László

Sárospatak.

Eladó birtok.

Az Egyesült budapesti fővárosi takarékpénztár tulajdonát képező Zemplénmegye homonnai járásában Tót-Jablonya községében fekvő, és a Tót-Jablonyai 7. sz. telekjegyzőkönyvben felvett birtok, mely kataster szerint ez idő szerint 2 h. 1055 m² belső-ségből, 157 h. 293 m² szántóból, 116 hold rétből, 360 hold legelőből és 560 hold 594 m² erdőből áll, hozzátartozó kastélylyal, lak- és gazdasági épületekkel s egy malommal szabadkézből eladó

Közelebbi felvilágosításokat az Egyesült budapesti fővárosi takarékpénztár Budapesten V. ker. Dorottya utca 4. sz. a. ad.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

T. C.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy nyári (Bártfa-fürdő) állomásomról ideérkezve,

mosó és tisztító intézetemet

Sátoralrajuhelyen özv. Magdszárné-ház 209. sz. a. (a róm. kath. templom mellett) megnyitottam s céloom oda fog irányulni, hogy a nagyérdemű közönségbizalmát szives megrendeléseivel megnyerjem.

Elkellat tisztítás végett férfi és női ruhákat, tisztí nadrágokat, függönyöket, keztyűket, nyakkendőket, boat, muffot, selyem-blousokot, piquet-mellényeket és egyéb idevágó cikkeket.

Fehérneműk: ingek, gallérok, kizelők mosása és va. salása tikör-füvesen, jutányos árak mellett történik. Ház-nál mosott fehérneműk vasalása is elfogadtatik. Vasalások amerikai fűnyesítő gépen történnek.

Mosó és tisztító intézetemet a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlva, maradok

kiváló tisztelettel:

Kálosi M.

Özv. Magdszárné-ház 209 sz.

(A róm. kath. templom mellett.)

Katonatiszti egyenruhák tisztítása elfogadtatik.

Ház-nál mosott fehérneműk vasalása elfogadtatik.

Férfi és női felső ruhák pecsételtetése a legújabb eszközökkel.

20 % engedményt kap mindenki.

GUMMI

és hálhályag, az egyedüli legbiztosabb, legmegbízhatóbb és teljesen ártalmatlan, gyorsan és könnyen alkalmazható övszer férfiak és nők részére. Ara tucatanként eredeti párisi minőségben frt 1.-, 2.-, 3.-, 4.-, 5.-, 6.-, 7.-, és frt 8.-. Bouts americ. tucatja frt 3.-, 4.- és frt 5.-. Mensinga tamár-féle frt 2.50. Dr. Earlet-féle 3.- darabonként. Ezen női övszerek százaszor is használhatók.

Hölgy szivacsok, valódi párisi. tucatanként frt 2.-, 3.-, 4.-, 5.- és frt 6.-.

Dianna gy. havi két nőnek, legjobb a világon, olja frt 2.50. Kimerítő árjegyzék zárt borítékban ingyen és bérmentve. Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl utánvét mellett vagy a pénz előleges beküldése után.

J. R E I F,
Bécs, Branstätte 3.

1861-ben alapított hírneves bigennai specialista cég.

ki e hirdetésre hivatkozik!

Pártoljuk a magyar ipart!

Legjobb Csontlevélpapír

„Adria“

HÁZAI GYÁRTMÁNY!

Versenyez a külföld elsőrendű készítményeivel

A párisi kiállításon az „Arany érem“-mel kitüntetve.

KÉSZÍTI

Csász. és kir.

udvari szállító

RIGLER JÓZSEF EDE

PAPIREMÜGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

BUDAPESTEN.

Kapható: Lövy Adolf, Alexander Vilmos, Landesmann M. és Társa cégek-nél.

FONTOS MINDENKINEK!

Kiváló hazai készítmény.

Törv. védve

DURATOR

által a cipőtalp egyszerű bekenéssel ötször oly tartós és vízhatlan lesz.

Ára 1 bádopalcaknak használati utasítással együtt 1 korona. nagyobb palack 2 korona.

Póstán 1 kor. 20 fillér beküldése után bérmentve.

Kapható minden fűszerkereskedésben, droguériákban, cipészknél stb.

Főszékhely: DURATORGYÁR.

Budapest, V. Cipót-körút 3. szám.

Visszontérítők mindenütt kerestetnek.

Graf Andrássy Géza

parnói uradalmi tevékenysége

Magas-Ujfalvi R. P. Páru, Zemplénmegye

Szállított postán bérmentve, utasítást

Legfrissebb magyar építkezési kézikönyv

3. kötet 9 korona 50 fillér.

Legfrissebb német nyelvű építkezési kézikönyv

3. kötet 7 kor. 20 fillér.

Egy barokkstilű teljesen új
hálószoba berendezés
jutányos áron eladó
Bövebbet : a kiadóhivatalban.

Szoba fűtésre ajánlok

szagtalan szalon fűszert

háshoz szállítva jutányos árért.

Ugyszintén ideai termésű új bort 36 kr. literjét.

Tisztelettel: Klein Géza,

papsor-utca.

A néma hegyen egy 1700 öles beültetett, teljesen jó karban levő

szőlő

onnan épített borkással jutányos áron eladó.

Ertekezhetni: Salamon Béla tulajdonosnál. Csalogány-utca 449.

Alapított 1820-ban

A legújabb és legújabb borsóval forrasztott szőnyegek, bator-
szőnyeg, csipke- és szővetfüggönyök, lepedők-mak nagybán és kisbányán

JOANNOVITS DÖME

BUDAPEST, IV., Váci-utca 25. sz.

hírneves gyári nagy raktár. Örökös választék porosz és emyria szőnyegekben.

Alkalmazás: Külső és belső használatra a legkiválóbb és legújabb a Földes Béla

MARGIT-KRÉME

Ára: 2 kor., kis tégely 1 kor., szappan 70 fillér, palack 1.20 kor.

Készítő: FÖLDES KELEMEN gyógyszerész.

Kapható minden gyógyszerészhelyen.

SANTAL EGGER

speciális értékű szer

mindazon esetekben, hol az orvosok Santal-olajat vagy Copalót ajánlanak

SANTAL EGGER az igen drága és tisztá keltetelmű Santal olaj tartalmú mild igen hatásos az igazság bántalmánál, miért az orvosok is rendelik.

Csak a törv. védett „EGGER” védjeggyel valóik.

Ára 3 korona — eredeti üvegekben. — Vidékre 3 korona 40 fillér előleges befutása után

berendezte küldi a

„NADOR gyógyszerár”, Budapest, VI., Váci-körút 17.

Páratlan és nélkülözhetetlen fogkrém

THYMOL

1 tubus 60 fillér. Mindenütt kapható.

KÖSZYVÉNYESZŰZ

egyedül biztos gyógyszer a híres CSŰZ-ÉS KÖSZYVÉN-ÉTER.

Néhány ezer bebiztosított után kizárólag minden csúsz. Köszvény, reumatizmus, ízületi gyulladás, szagfűrészt fogfájást stb. Egy üveg 2 kor., postán 2 kor., 60 fillér előleges befutása után bismontve küldi az egyedül készítő

STEINER MIHALY városi gyógyszerár TEMESVÁR, Szé.-gyönyér-tér 12.

Kiszorít kipróbált, a legújabb betegségek gyógyítására

Feller-féle ELSA-FLUID

Egy kislélet és mindenki általánosan fogja használni

12 üveget 5 koronáért természetesen küld az egyedül készítő

FELLER V. JENŐ gyógyszerész

STUBICA, Felső-utca (via Csáktörvény).

legfinomabb egészségi egyiptomi

TURUL SZIVARKA-HÜVELY

100 db 36 fillér. 2000 db 7 kor. 5000 db 15 kor. postán

bermenvé küld:

ENGEL LAJOS SZEGED.

Óvakodjunk értekelten mindenki számára

Brady-féle MARIACELL GYOMOROSZEPKÉK

200 év óta átmenet nélkül hatásos, gyomorajkák, gyomorfájások, étvágytalanság, nehéz emésztés stb. ellen.

Kis üveg 00, nagy üveg 1.30 fillér. — Kapható minden gyógyszerészhelyen. — Képpel ellátott: **BRADY K. K. & Co.**

„Magyar Király” gyógyszerár Bécs, I. Fleischmarkt 1, honnan 3 fillér 2.50 kor. vagy 2 nagy üveg 1.80 kor., természetesen küldik.

Orvosság ajánlott legújabb hárszer a rossz emésztés okozó következményei ellen.

Non szabadna hiányoznia egy háztartásban sem.

Csak akkor valóik, ha minden doboz fedelén a „PSERHOFER 1” név vérszín látható.

PSERHOFER J. vértisztító labdacsal.

KI AKAR LENNI?

egyenes önkéntes

A ki az elírás szokását nem végrende, az a lebot egyszóval elutasít. — A ki már sor alatt állott, eltekint. Születési évét közli. — Próbát ingyen küld: **LICHTBLAU A. E. SEIBT** a katonai előt. tanf. igazg. Debreczenben. Tambuzsoltás: oldalt Országos J. m. kir. honvédi seregének. Dr. Hager A. és dr. kir. orvosi ny. Könyvtár a m. v. utca-és közp. in. kir. miniszter megbízásából a tank. kir. főigazgató.

Kipróbált és fényes sikerrel bevált. Athona, Köszvény, szívvesz., gyomor-, bélbajoknál, idegbajok (Hysteria, Neurasthenia), makacs ver- és bírbántalmaknál. Biztos védelem az igazság bántalmánál, miért az orvosok is rendelik. Csek a törv. védett „EGGER” védjeggyel valóik. Ára 3 korona — eredeti üvegekben. — Vidékre 3 korona 40 fillér előleges befutása után berendezte küldi a „NADOR gyógyszerár”, Budapest, VI., Váci-körút 17.

Dr. KOVÁCS J. egyet. orvos.

rendel. intézetében, Budapest, V. Váci körút 18.

Fraterelli Deisinger

küld

Flumiból vagy Triestből

5 kgr. Cuba kávéj, világított. . . 15 kor. 60 fill.

6 . . . Ceylon gyöngykávé . . . 17 . . . 16 .

elvámlva és bismontve.

ÁRJEJGYZÉK INGYEN.

CSÁSZÁRFÜRDŐ

téli és nyári gyógyhely BUDAPESTEN.

Budapest legújabb látványosság a

BELDAROSI KÁVÉHÁZ

IV., Kilyó-tér 2. (Klotild hárszerző palotája.)

Tárhely találkozó helye. ☛ Kávé: STEUER SÁNDOR

26 ÉV ÓTA

AZ ELISMERT LEGJOBB MAGVAK BESZERZÉSI FORRÁSA

MAUTHNER ÖDÖN

BUDAPEST

ANDRÁSSY-UT 23. ÉS ROTTENBILLER-UTCA 33.

KÉPES ÁRJEJGYZÉK INGYEN ÉS BERMENVE.

vidéket kevézve találkozó helye

KLIVENYI FERENCZ

vendéglős előszobáru éttermet.

Budapest, VI. Andrássy-ut 39.

Kiváló magyar konyha. — Valódi tiszta borok és a világűrű „Pechorrráru” egyedül kimérés.

Simon Pál jó hírneve

PÁRIS szállodája

Budapest, Váci-körút 25.

100 szoba 1 főtől feljebb 1 kor. zártan szerviz. Fűtés, előlege kávéház, étterem, sz. csarnok a házában. VII. János vasúti megállóhely az összes pályaudvarok fele

A legjobb órákat

legszolidabb és legújabb órákat

RÉSZELETTELÉPÍTÉSRE

szigorúan szabott arakon állítja Magyarország és minden első és legújabb órák

BRAUSWETTER JÁNOS kronometer-órák SZEGEDEN.

Árjegyzék 2000 közp. ingyen és bismontve.

GOLIÁT MALÁTA SÖR

Kiváló Udító ital és gyógyzóelokra is szolgál.

ÁJÁNLJÁK: Dr. Korányi és Dr. Kéthly egyetemi tanár urak idegbajoknál, vöröszégyesség, emésztési zavaroknál, gyöngyöknél stb.

Gyar és megrendelési hely:

KÖBÁNYAI KIRÁLY-SÖRFŐZŐ, KÖBÁNYA.

FRATELLI DEISINGER

küld

Flumiból vagy Triestből

5 kgr. Cuba kávéj, világított. . . 15 kor. 60 fill.

6 . . . Ceylon gyöngykávé . . . 17 . . . 16 .

elvámlva és bismontve.

ÁRJEJGYZÉK INGYEN.

CSABADALMA ÉRTÉKESÍTŐ VALLALAT

BUDAPEST

MÉRSEBET KÖRÜLT

világosítási díjafanul.

Bol- és külföldi szabadalmak megszerzése, értékesítése és finanszírozása. Védjegyek és mástrák igazgatása.

BENZIN-MOTOROK

LOKOMOBILOK

és GÁZMOTOROK ipari és gazdasági célokra

OSERS és BAUER gyárából

a legújabb és leghíresebbek a letezo szerkezetek között.

Vezérképviselet és raktár: **DÉNES B.** Budapest, VI., Váci-körút 61. Képes árjegyzék ingyen.

Prodeya

Portler, Gherry, Malaga, Madeira, Marsala, Chablis, Rajza- és Rosé-borok.

Kaphatók minden jób faszor- és csempe-kereskedésben, szánók, kávéházak és éttermekben.

Oh Jaj! Köhögés, rekedtség ellen gyors és kiténdő **Ejjen!** eredményel használhatók az

EGGER-féle MELLIPASZTILLÁR

Doboz 1 korona és 2 korona. Próbadoz 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerészhelyen és a kérésre: Budapest, VI., Váci-körút 17. Egger mellipasztilár szabadított meg.

100.000 sorsjegy. 50.000 nyeremény.

A jelenkor legnagyobb nyeresé esélyű sorsjátéka a sz. kir. sz. sz. **OSZTÁLYSORSJÁTEK.**

Megrendelések intézendik **IGAZGATÓSÁG** Budapest, VI., Váci-körút 17.

Havonta egy húzó. Férvezet ingyen és bismontve. Ügynekek kereszteknek.

CSÁSZÁRFÜRDŐ

téli és nyári gyógyhely BUDAPESTEN.

Fca őszeli a haja,

szőrtény és hajszálak Zsákos- és HÁR-REGERÁTORJÁ, mely nem fest, hanem a hajszálakat addig tisztítja, amíg a hajszálak, bismontve 2 korona 20 fillér. **FOLTAN BÉLA** városi szőlő gyógyszerár Budapest, V., Nagykoronás-utca 23. sz. Szabados-utca szőlő

Hirdetéseket, reklámokat legelőszobban közölhet az összes bel- és külföldi lapokban az

ÁLTALÁNOS TUDOSÍTÓ

Tulajdonos: LEOPOLD GYILJA szerkesztő.

hirdetési osztálya (Budapest, VII., Erzsébet-körút 31.)

Szakszertűn, pontosan és lelkiismeretesen eszközöltenek az összes megbízások.

Kétféle vetéseket ingyen.